

15 από τα πιο καλοδιατηρημένα κάστρα στην Ελλάδα!

1. Η Ακρόπολη

Με τον ιερό αυτό χώρο σχετίζονται οι σημαντικότεροι μύθοι της αρχαίας Αθήνας, οι μεγάλες θρησκευτικές γιορτές, οι λατρείες της πόλης, καθώς και καθοριστικά για την ιστορία της γεγονότα. Φωτ.: Από τον οδηγό

Ο βράχος της Ακρόπολης είχε κατοικηθεί από πολύ παλιά. Κατά τη διάρκεια της μυκηναϊκής περιόδου ο οικισμός μεγάλωσε και η Ακρόπολη έγινε το κέντρο της εξουσίας σε όλη την Αττική. Τότε περίπου η Ακρόπολη οχυρώθηκε με το γνωστό «κυκλώπειο τείχος», φτιαγμένο από μεγάλους λαξευμένους λίθους.

2. Το κάστρο της Μεθώνης στη Μεσσηνία

Το κάστρο της Μεθώνης αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα οχυρωματικά σύνολα του ελληνικού χώρου. Χαρακτηριστικό παράδειγμα καστροπολιτείας, καταλαμβάνει ολόκληρη την έκταση στα νοτιοδυτικά παράλια της Πελοποννήσου.

Κατά τους μεσαιωνικούς χρόνους αποτελούσε σταθμό στον δρόμο των προσκυνητών προς τους Άγιους Τόπους, καθώς και των εμπορικών πλοίων που μετακινούνταν από τη Δύση στην Ανατολή.

Το 1205 οι Φράγκοι σταυροφόροι οχύρωσαν πρόχειρα τη θέση και το 1209 που οι Ενετοί κατέλαβαν τη Μεθώνη γκρέμισαν τις παλιές οχυρώσεις και έφτιαξαν το σημερινό κάστρο και λιμάνι. Έκτοτε έχουν πραγματοποιήσει επεμβάσεις στο κάστρο οι Οθωμανοί (1770) και οι Γάλλοι (1828).

3. Το κάστρο της Κέρκυρας

Η ιστορία του Παλαιού Φρουρίου ξεκινά στα μέσα του 6ου αι. μ.Χ., όταν η αρχαία πόλη της Κέρκυρας στη χερσόνησο του Κανονιού (η Χερσούπολη, σημερινή Παλαιόπολη) καταστρέφεται από επιδρομές.

Η σημερινή μορφή των οχυρώσεων οφείλεται κυρίως στα αμυντικά έργα που έγιναν κατά τη διάρκεια της Ενετοκρατίας (1386-1797). Αρχικά, διαχωρίστηκε η χερσόνησος από την ξηρά με την κατασκευή θαλάσσιας τάφρου. Παράλληλα, για αμυντικούς λόγους, δημιουργήθηκε μια αδόμητη ζώνη ανάμεσα στο φρούριο και στον εντός των τειχών οικισμό, η *srianata*, η σημερινή Σπιανάδα.

Σήμερα το Παλαιό Φρούριο μαζί με το Νέο Φρούριο, την Παλαιά Πόλη της Κέρκυρας και τις λοιπές οχυρώσεις της αποτελούν μνημεία Παγκόσμιας Πολιτιστικής κληρονομιάς της UNESCO.

4. Το κάστρο του Πλαταμώνα στην Πιερία

Το κάστρο του Πλαταμώνα, ένα από τα ωραιότερα και καλύτερα διατηρημένα κάστρα της Ελλάδας, είναι χτισμένο σε στρατηγικό σημείο, πάνω σε μια βραχώδη προεξοχή που εισχωρεί στη θάλασσα, επικυρώνοντας το όνομα του τόπου: **Πλαταμών** σημαίνει «βραχώδη άκρα επί της θάλασσας».

Το κάστρο χτίστηκε από τον Λομβαρδό σταυροφόρο Ρολάντο Πίκε ή Πίσκια κάπου μεταξύ των ετών 1204 και 1222, όταν μετά την Δ' Σταυροφορία του 1204 η Πιερία παραχωρήθηκε ως τμήμα του Βασιλείου της Θεσσαλονίκης στον Βονιφάτιο τον Μομφερατικό.

5. Το Κάστρο Χλεμούτσι στην Ηλεία

Χτισμένο στο υψηλότερο σημείο της περιοχής, στην κορυφή του λόφου Χελωνάτα, αποτελεί εξαίρετο δείγμα φρουριακής αρχιτεκτονικής. Φωτ.: Γ. Σκουλάς

Το Χλεμούτσι ή Χλομούτσι, Κλερμόν ή Καστέλ Τορνέζε, ήταν το σημαντικότερο κάστρο του Πριγκηπάτου της Αχαΐας, διοικητικό και στρατιωτικό κέντρο του πριγκηπάτου και το μεγαλύτερο οικοδομικό έργο που υλοποίησαν οι Φράγκοι στα Βαλκάνια. Χτισμένο σε θέση στρατηγική, με εκτεταμένη θέα στον κάμφο της Ηλείας και στο Ιόνιο Πέλαγος, προστάτευε την πρωτεύουσα του πριγκιπάτου Ανδραβίδα και το σημαντικό λιμάνι της Γλαρέντζας.

6. Το κάστρο της Μύρινας στη Λήμνο

Είναι το μεγαλύτερο σε έκταση οχυρό του Αιγαίου, καθώς καλύπτει έκταση 144 στρεμμάτων. Φωτ.: Λ. Χαψής.

Το κάστρο της Μύρινας θεωρείται ένα από τα πιο καλοδιατηρημένα της Ελλάδας. Διαθέτει τριπλό τείχος, με 14 πύργους συνολικά, που φτάνουν σε ύψος τα 8 μέτρα και σε πάχος το 1,5. Η μεγάλη, κεντρική πύλη στα ανατολικά στέκεται ακόμα, καθώς και μια μικρότερη στα βόρεια, προς την απόκρημνη πλευρά.

Είναι το μεγαλύτερο σε έκταση οχυρό του Αιγαίου, καθώς καλύπτει έκταση 144 στρεμμάτων. Ανέκαθεν αποτελούσε το ισχυρότερο οχυρό της Λήμνου, γεγονός που οδήγησε στο να αποκαλείται η Μύρινα «Κάστρο» από τα ύστερα βυζαντινά χρόνια μέχρι και το 1955. Το κάστρο της Μύρινας προστατευόταν, επίσης, από μια βαθιά τάφρο στα ανατολικά, που πλέον έχει εξαφανιστεί.

Διατηρούνται, όμως, ως σήμερα οι «ζεματίστρες» ή «καταχύστρες», στα κενά των επάλξεων περιμετρικά του κάστρου, ένα από τα ισχυρότερα όπλα των πολιορκημένων έναντι του πολιορκητή. Πρόκειται για πέτρινες κοιλότητες που γέμιζαν με καυτό λάδι, λιωμένο μολύβι ή ακόμα και βραστό νερό ώστε να περιχύνουν μ' αυτό από ψηλά τους αντιπάλους.

7. Το Κάστρο Ακροκορίνθου στην Κόρινθο

Το Κάστρο Ακροκορίνθου αποτελεί τυπικό δείγμα φρουριακής αρχιτεκτονικής με κατασκευαστικές λεπτομέρειες και διακοσμητικά στοιχεία όλων των χρόνων της ιστορίας του. Πρόκειται για την οχυρωμένη ακρόπολη της αρχαίας και μεσαιωνικής Κορίνθου.

Η οχύρωση εξασφαλίζεται με σύστημα **τριών περιβόλων**, που χωρίζονται μεταξύ τους με τείχη, ενισχυμένα με πύργους και προμαχώνες.

Τρεις επιβλητικοί πυλώνες οδηγούν στο εσωτερικό, όπου υπάρχουν ερείπια κτισμάτων όλων των εποχών. Διακρίνονται τμήματα του τείχους της κλασικής αρχαιότητας, ανοικοδόμηση και προσθήκες νέων οχυρώσεων της βυζαντινής περιόδου, εκτεταμένα οχυρωματικά έργα της εποχής της Φραγκοκρατίας και της Ενετοκρατίας.

Τα τείχη ακολουθούν τη φυσική γραμμή του βράχου, είναι χτισμένα σε τρεις αμυντικές σειρές και ενισχύονται με πύργους, προμαχώνες, επάλξεις διάτρητες με πολεμίστρες και κανονιοθυρίδες.

8. Το Κάστρο Λάρισα στο Άργος

Η Λάρισα, το Κάστρο της Λάρισας, γνωστό και ως Κάστρο του Άργους

(«Άργος» σημαίνει κάμπος και «Λάρισα» είναι η ακρόπολη)

είναι ένα από τα παλαιότερα και πιο ιστορικά κάστρα στην Ελλάδα, με την τοποθεσία να έχει ήδη οχυρωθεί από τους λεγόμενους προϊστορικούς χρόνους. Επισκευάστηκε και επεκτάθηκε αρκετές φορές από την αρχαιότητα, ενώ έπαιξε σημαντικό ρόλο κατά την Ενετοκρατία και την Επανάσταση του 1821. Η οριστική διαμόρφωση του κάστρου έγινε από τους Φράγκους.

Βρίσκεται στην κορυφή του φερώνυμου λόφου, που αποτελεί και το ψηλότερο σημείο της πόλης (289 μ.). Το κάστρο έχει δύο περιβόλους, τον εξωτερικό, μήκους 200 μ., και τον εσωτερικό, μήκους 70 περίπου μέτρων.

Στον εσωτερικό χώρο υπήρχε ναός του Λαρισαίου Διός και της Αθηνάς Πολιάδος. Επίσης, υπήρχε σταυρεπίστεγη εκκλησία του 12ου αιώνα.

9. Το Κάστρο των Ιπποτών στη Ρόδο

Στο βόρειο άκρο της Ρόδου, πάνω στα ερείπια της ελληνιστικής πόλης, οικοδομήθηκε η μεσαιωνική πόλη της Ρόδου. Φωτ.: Λ. Χαψής

Στο βόρειο άκρο της Ρόδου, πάνω στα ερείπια της ελληνιστικής πόλης, οικοδομήθηκε η μεσαιωνική πόλη της Ρόδου, από τις ελάχιστες περιπτώσεις τόσο καλοδιατηρημένης και ακόμα ζωντανής πόλης της μεσαιωνικής περιόδου στον ελληνικό χώρο.

Οι Ιωαννίτες Ιππότες ζήτησαν από τον Γενουάτη Βινιόλο ντε Βινιόλι (Vignolo de Vignoli), που κατείχε κτήματα στην Κω, στη Λέρο και στη Λάρδο της Ρόδου, να καταλάβουν μαζί τη Ρόδο.

Η παράδοση της πόλης στους Ιππότες έγινε στις 15 Αυγούστου του 1309 και για σχεδόν 200 χρόνια, μέχρι το 1522 που την κατέλαβαν οι Οθωμανοί του Σουλεϊμάν του Μεγαλοπρεπούς.

10. Το Παλαμήδι στο Ναύπλιο

Ο λόφος του Παλαμηδίου, που οφείλει το όνομά του στον ομηρικό ήρωα Παλαμήδη, δεν φαίνεται να είχε οχυρωθεί συστηματικά μέχρι τα χρόνια της δεύτερης Ενετοκρατίας. Φωτ.: Ευάγγελος Μπουγιώτης/ ΑΠΕ-ΜΠΕ

Το φρούριο του Παλαμηδίου, που διατηρείται σε άριστη κατάσταση, αποτελεί ένα από τα σπουδαιότερα επιτεύγματα της βενετσιάνικης οχυρωματικής αρχιτεκτονικής.

Ο λόφος του Παλαμηδίου, που οφείλει το όνομά του στον ομηρικό ήρωα Παλαμήδη, δεν φαίνεται να είχε οχυρωθεί συστηματικά μέχρι τα χρόνια της δεύτερης Ενετοκρατίας.

Η κατασκευή του φρουρίου πραγματοποιήθηκε ουσιαστικά επί των ημερών του Βενετσιάνου Γενικού Προβλεπτή του Στόλου, Αυγουστίνου Σαγρέδου, από το 1711 έως το 1714, καθιστώντας την οχύρωση του φρουρίου πραγματικό επίτευγμα τόσο από πλευράς οχυρωματικής όσο και από πλευράς ταχύτητας κατασκευής του.

Οι οκτώ συνολικά προμαχώνες του κάστρου είναι αυτοτελείς, ούτως ώστε, αν ένας από αυτούς καταληφθεί, η άμυνα να συνεχίζεται από τους υπόλοιπους.

11. Ο Κούλες στο Ηράκλειο

Οι Ενετοί το αποκαλούσαν «Φρούριο στη Θάλασσα», αλλά σήμερα διατηρεί την τουρκική ονομασία του, Κούλες. Φωτ.: Π. Μεράκος

Το ενετικό φρούριο Κούλες δεσπόζει στην είσοδο του ενετικού λιμανιού στο Ηράκλειο. Οι Ενετοί το αποκαλούσαν «Φρούριο στη Θάλασσα», αλλά σήμερα διατηρεί την τουρκική ονομασία του, Κούλες.

Είναι ένα από τα πιο οικεία και αγαπημένα μνημεία της πόλης, σύμβολο του Ηρακλείου. Η κατασκευή του κράτησε μέχρι το 1540. Τα εξωτερικά τείχη έχουν πάχος σχεδόν 9 μέτρα, ενώ τα εσωτερικά φτάνουν τα 3 μέτρα πάχος σε κάποια σημεία.

Το φρούριο είναι διώροφο, με 26 διαμερίσματα. Στο ισόγειο αρχικά υπήρχαν πέντε χώροι για κανόνια.

12. Το κάστρο της Χίου

Το κάστρο της Χίου εκτείνεται στα βόρεια του κέντρου της πόλης της Χίου.

Τα τείχη του κάστρου χωρίζονται σε χερσαία και επιθαλάσσια, σχηματίζοντας ένα ακανόνιστο πεντάγωνο όπου ισχυροί προμαχώνες δεσπόζουν κατά μήκος των τειχών, οκτώ από τους οποίους σώζονται, άλλοι σε πολύ καλή κατάσταση και άλλοι όχι.

Η κατοίκηση στον χώρο του κάστρου μαρτυρείται τουλάχιστον από τους ελληνιστικούς χρόνους. Ευρήματα ανασκαφών πιστοποιούν τη συνέχιση της κατοίκησης στους ρωμαϊκούς και στους πρωτοβυζαντινούς χρόνους.

Κατά τους μεσαιωνικούς χρόνους το κάστρο της πόλης ήταν το κέντρο της πολιτικής και της στρατιωτικής διοίκησης της Χίου.

13. Το Φραγκοκάστελλο στα Χανιά

Το βενετικό όνομα του κάστρου ήταν Άγιος Νικήτας. Επικράτησε όμως η ονομασία Φραγκοκάστελλο, που του αποδόθηκε από τον τοπικό πληθυσμό και σημαίνει το κάστρο των Φράγκων. Φωτ.: Εκδόσεις Μίλητος

Το Φραγκοκάστελλο είναι ενετικό μεσαιωνικό κάστρο που βρίσκεται στη νότια ακτή της Κρήτης, περίπου 12 χιλιόμετρα ανατολικά της Χώρας Σφακίων, εντός του νομού Χανίων.

Το βενετικό όνομα του κάστρου ήταν Άγιος Νικήτας. Επικράτησε όμως η ονομασία Φραγκοκάστελλο, που του αποδόθηκε από τον τοπικό πληθυσμό και σημαίνει το κάστρο των Φράγκων, καθώς οι ντόπιοι συνήθιζαν να αποκαλούν Φράγκους όλους τους ξένους καθολικούς. Το όνομα σταδιακά υιοθετήθηκε και από τους Βενετούς.

14. Το κάστρο της Ναυπάκτου

Το κάστρο της Ναυπάκτου οφείλει τη σημερινή του εικόνα σε εργασίες που έγιναν σε διάφορες περιόδους για πάρα πολλούς αιώνες. Φωτ.: Γ. Σκουλάς

Στην πλαγιά ενός λόφου, στους πρόποδες του όρους Ρηγάνι, στέκει το κάστρο της Ναυπάκτου, ένα από τα καλύτερα σωζόμενα κάστρα στην Ελλάδα.

Η Ναύπακτος πήρε το όνομά της από την ίδια τη λειτουργία της ως τόπος κατασκευής πλοίων. Οι ξένοι την αποκαλούσαν Λεπάντο και με αυτό το όνομα έγινε γνωστή σε όλον τον ευρωπαϊκό κόσμο.

Το κάστρο της Ναυπάκτου οφείλει τη σημερινή του εικόνα σε εργασίες που έγιναν σε διάφορες περιόδους για πάρα πολλούς αιώνες.

15. Το κάστρο της Μυτιλήνης

Στο βόρειο μέρος της πόλης, ανάμεσα σ' έναν καταπράσινο πευκώνα και στη θάλασσα, υψώνονται τα απομεινάρια του κάστρου της Μυτιλήνης.

Διατηρείται σε αρκετά καλή κατάσταση και είναι ένα από τα μεγαλύτερα κάστρα του μεσογειακού χώρου. Η οικοδόμησή του και η ενίσχυσή του έγινε σε διάφορες χρονικές περιόδους. Πιθανολογείται ότι χτίστηκε τη βυζαντινή εποχή, στους χρόνους του Ιουστινιανού.

<https://www.lifo.gr/culture/arxaiologia/15-apo-ta-pio-kalodiatirimena-kastra-stin-ellada>

Ο οδηγός «ΕΛΛΑΔΑ – Ταξιδεύοντας στα κάστρα της» κυκλοφόρησε από τον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού.